

Arıcı, M. A. ve Dilidüzgün, Ş. (2023). C1 düzeyi bağımsız konuşma başarımının değerlendirilmesine yönelik bir dereceli puanlama anahtarı önerisi. *International Journal of Language Academy*, 11 (1), 194-206.

Volume 11/1 March 2023

p. 194/206

Article History:

Received

02/02/2023

Accepted

06/03/2023

Available online

25/03/2023

C1 DÜZEYİ BAĞIMSIZ KONUŞMA BAŞARIMININ DEĞERLENDİRİLMESİNE YÖNELİK BİR DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI ÖNERİSİ¹

**A Rubric Proposal for Evaluating C1 Level Independent Speaking
Performance**

Mehmet Ali ARICI²

Şükran DİLİDÜZGÜN³

Öz

Bağımsız konuşma; duygu ve düşüncelerin, başkalarının yönlendirme veya desteğine gereksinim duymadan sözlü olarak aktarılması eylemidir. Bağımsız konuşmalar, bireyin bilişsel süreçlerinin ve kültürel birikiminin yanı sıra dil yeterliği hakkında da önemli ipuçları içerir. Bu konuşmaların belirli ölçütler çerçevesinde değerlendirilmesi dil kullanımının farklı bağlamlarda ne düzeyde gerçekleştiğinin belirlenebilmesini olanaklı kılar. Bu çalışmada, Türkçe öğrenen C1 düzeyi öğrencilerin bağımsız konuşma başarımlarını değerlendirmeye yönelik geçerli ve güvenilir bir ölçme aracının geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bağımsız Konuşma Dereceli Puanlama Anahtarı, seçilecek bir konu hakkında yapılan hazırlıksız konuşmaları değerlendirmek amacıyla geliştirilmiştir. Çözümleyici (analitik) yapıda ve dört düzeyde (Çok İyi/ İyi/ Geliştirilmeli/ Yetersiz) tasarlanan ölçme aracı; "söyleyiş", "akıcılık", "doğruluk" ve "söylem yönetimi" olmak üzere dört boyut ve toplam on ölçütten oluşmaktadır. Her ölçüt için, başarımın tam olarak gösterilmesi durumunda 4, en zayıf düzeyde gösterilmesi durumunda 1 puan olmak üzere konuşuculara toplamda 10 ila 40 aralığında bir puan verilmektedir. Dereceli puanlama anahtarının kapsam geçerliği için Davis analizine başvurulmuş ve tüm ölçütlerin kapsam geçerliği yönünden yeterli düzeyde olduğu belirlenmiştir. Puanlayıcılar arası uyum testinde ise Kendall'in uyum katsayısından (W) yararlanılmıştır. Ölçme aracının bütünü için bu değer $W=0,949$ (tam uyuma yakın)

¹ Bu makale, birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında hazırladığı "Yansıtıcı Düşünmeye Dayalı Öğretimin Türkçe Öğrenen Yabancı Öğrencilerin Konuşma Becerilerine ve Konuşma Özyeterlik Algılarına Etkisi" başlıklı doktora tezinden üretilmiştir.

² Arş. Gör. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, arici@gantep.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0001-9076-8205>

³ Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, sdilid@yahoo.com, <https://orcid.org/0000-0002-4094-5215>

olarak hesaplanmıştır. Bu veriler, geliştirilen C1 düzeyi Bağımsız Konuşma Dereceli Puanlama Anahtarının geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Sözcükler: Dereceli puanlama anahtarı, bağımsız konuşma, ölçme, C1 düzeyi, Türkçe.

Abstract

Independent speaking refers to the verbal expression of feelings and thoughts without the need for direction or support from others. Independent speeches hold important clues about an individual's cognitive processes and cultural background, as well as language proficiency. Evaluating these speeches within specific criteria makes it possible to determine the level of language use in different contexts. The aim of this study is to develop a valid and reliable assessment tool to evaluate the independent speaking performance of Turkish-learning students at C1 level. The Independent Speaking Rubric was developed to assess impromptu speeches made on a chosen topic. Designed with an analytical structure and four levels (Excellent/Good/Needs to be improved/Insufficient), the rubric consists of four dimensions, namely "pronunciation", "fluency", "accuracy" and "discourse management" and a total of ten criteria. Speakers receive 10 to 40 points in total based on their performance: 4 points in the case of demonstration of high performance and 1 point in the case of poor performance for each criterion. Davis analysis was used for the content validity of the rubric and it was determined that all criteria were sufficient in terms of content validity. For assessing the inter-rater reliability, Kendall's W was utilized. For the whole rubric, this value was calculated as $W=0.949$ (close to perfect fit). These data show that the C1 Level Independent Speaking Rubric is a valid and reliable assessment tool.

Keywords: Rubric, independent speaking, assessment, C1 level, Turkish.

GİRİŞ

Bir dili bilen kişilere genellikle o dilin konuşuru denir. Konuşma, bildirişim sürecinde okuma ve yazmanın iki katı kadar kullanılmasına karşın (Rivers, 1981) anlık bir konuşma yapılması istendiğinde birçok dil kullanıcısının tatmin edici bir başarıyı sergilemekte güçlük yaşadığı görülür. Konuşmanın gerçek zamanlı oluşu, dili planlama, işleme ve üretme becerilerini önemli ölçüde sınırlandırmaktadır (Luoma, 2004). Bu durum dil öğrenmeye yönelik algılar üzerinde de belirleyici roldedir. Dil öğrencilerinin sözlü üretim becerilerinin sınanması, başta beceri düzeyinin belirlenmesi olmak üzere, beceriye ilişkin güçlü ve zayıf yönlerin saptanması, gelişim sürecinin takibi, yapılan öğretimin etki liliğinin değerlendirilmesi ve ileriki uygulamaların tasarlanması boyutlarında öğrenci ve öğreticilere kılavuz göstergeler sağlayabilir.

Dil öğrencilerinin çözümleme ve üretim becerilerinin farklı değişkenler bağlamında sınanması sürecinde, dereceli puanlama anahtarları [DPA], performans düzeylerini tanımlayan ve birbirinden ayırtan derecelendirme ölçekleri olarak kullanılmaktadır (Martin-Kniep, 2000, s. 34). DPA'lar; değerlendirme ölçütleri, ölçüt tanımları ve puanlama stratejileri olmak üzere üç ana bölümden oluşur (Popham, 1997). Dil öğrenme sürecinde hangi yeterliklerin geliştirilmesi gerektiği Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metninde [OBM] kapsamlı olarak ele alınmıştır. OBM'de, temel dil becerilerinin her bir düzeyde nasıl değerlendirildiğini gösteren ve öğrencilerden beklenenlerin neler olduğunu ayrıntılı bir biçimde betimleyen çizelgeler bulunur. OBM'nin dil öğretimi uygulamalarında en çok başvurulan yönü, öğrenme çıktıları olarak bilinen bu betimleyicilerdir. Öğrenme çıktıları Temel (A), Bağımsız (B) ve Yetkin (C) olmak üzere üç temel ve A1, A2, B1, B2, C1, C2 olmak üzere toplam altı dil düzeyine göre derecelendirilmiş ve dil yetisi, dil becerileri ve dil stratejileri gibi başlıklar altında sınıflandırılarak ölçekler haline getirilmiştir (Çolak, 2018; Keser, 2018).

OBM’de sözlü üretim üç büyük (kişilerarası, işlemsel, değerlendirici) ve iki özelleştirilmiş (duyuru yapma, topluluk önünde konuşma) ölçekte düzenlenmiştir. Bu ölçeklerin C1 düzeyi betimleyicileri (Council of Europe, 2018) Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. C1 Düzeyi Sözlü Üretim Yeterlikleri

Sözlü Üretim (Genel)
Karmaşık bir konuyla ilgili olguları anlaşılır ve ayrıntılı olarak betimleyip sunabilir. Alt konuları ekleyerek belirli noktaları açıkça anlatıp uygun bir sonuca bağlayabilir.
Sürdürülen Monolog: Deneyimlerini Anlatma
Karmaşık durumları anlaşılır bir biçimde ve ayrıntılarıyla sunabilir. Betimleme yaparken; açıklamalar getirerek, hikâyelerle süsleyerek, alt konuları katarak ve belirli noktaları açıklayarak anlattıklarını uygun bir sonuca bağlayabilir.
Sürdürülen Monolog: Bilgi Verme
Birbirine çok benzeyen fikirler, kavramlar ve nesnelere arasında açık ve anlaşılır ayrımlar yaparak bildirişime geçebilir. Bir dizi karmaşık, mesleki veya akademik iş/işlemi yürütme konusunda talimatlar verebilir.
Sürdürülen Monolog: Gereçeklendirme
Karmaşık bir konu ile ilgili bir durumu; net fikirler üretmek ve gerekli yerlerin üzerinde durarak tartışabilir. İyi yapılandırılmış bir konuşma çerçevesinde; konuşan kişilerin görüşlerini dikkate alarak, destekleyici örneklerle önemli noktaları vurgulayarak ve uygun bir biçimde sonuçlandırarak sistemli ve tutarlı bir tez geliştirebilir.
Duyuru Yapma
Fazla zorlanmadan, doğru bir vurgu ve tonlamayla ince anlam farklılıklarını da belirterek duyuru yapabilir.
Topluluk Önünde Konuşma
Karmaşık bir konu hakkında iyi yapılandırılmış bir sunum yapabilir. Görüşlerini büyük oranda dile getirebilir, alt konuları uygun örneklerle ve gerekçelerle destekleyebilir. Uzun bir sunumu, dinleyicilerin fikir akışını takip edebilmeleri ve tartışmanın genelini anlayabilmelerini sağlamak için uygun bir biçimde düzenleyebilir. Karmaşık bir konuyu sunarken, olası başka öneri ve savları karşılaştırıp değerlendirerek bir varsayım ileri sürebilir veya kuramsal bir çerçeve çizebilir. Dinleyicilerin tepkileriyle anında ve fazla zorlanmadan başa çıkabilir.

Sözlü üretimin bir diğer boyutu bildirişimseliktir. Dil kullanıcıları, bildirişimsel amaçlarını gerçekleştirmede genel yeteneklerinin yanı sıra özel olarak dille ilişkili bildirişimsel yeterliklerini kullanırlar. OBM’de bildirişimsel dil yeterlikleri; dilsel, toplumdilbilimsel ve edimsel olmak üzere üç başlık altında ele alınmıştır. Dilsel yeterlikler, biçimsel açıdan uygun ve anlamlı iletileri oluşturabilme bilgisi ve yeteneğini ifade eder. Toplumdilbilimsel yeterlikler; toplumsal ilişkilerin dilsel göstergeleri, nezaket kuralları, deyimler, deyişler, alıntılar, atasözleri, kesit dil farklılıkları, lehçe ve aksan başlıklarından oluşur. Edimsel yeterlikler ise; iletilerin yapılandırılması, kurgulanması ve düzenlenmesine yönelik söylem yeterliği, iletilerin bildirişimsel işlevlerine yönelik işlevsel yeterlik ve iletilerin etkileşimsel ve değişimsel şablonlara göre düzenlenmesine dönük şablon kullanma yeterliği olan tasarım yeterliği alt boyutlarını içinde barındırır (Ayan ve Dilidüzgün, 2018). Bildirişimsel dil yeterliklerine ilişkin C1 düzeyi betimleyicileri (Council of Europe, 2018) Tablo 2’deki gibidir.

Tablo 2. C1 Düzeyi Bildirişimsel Dil Yeterlikleri

Dilsel Yeterlikler		
Dilsel Araçlar Alanı (Genel)		
Çeşitli ve karmaşık dilbilgisel yapıları büyük bir esneklikle ve uygun biçimlerde kullanabilir. Kapsamlı bir dil yeterliğine sahip olduğundan, seçtiği anlatımlarla söylemek istediklerini sınırlamadan kendini açıkça ifade edebilir.		
Sözcük Dağarcığı Alanı		
Geniş bir sözcük dağarcığına sahiptir. Bilmediği sözcükler yerine zorlanmadan başka bir sözcük kullanarak açığı kapatır. Çok nadir sözcük arar ya da kaçınma stratejisi kullanır. Yaygın olmayan sözcüklerin yakın anlamlılarını kullanarak -neredeyse tüm durumlarda- birkaç sözcük arasından seçim yapabilir. Deyimlere ve günlük anlatımlara oldukça hâkimdir; sözcüklerle olabildiğince iyi bir biçimde oynayabilir. Uzmanlık alanıyla ilgili teknik terim ve kalıplaşmış ifadeleri anlayabilir ve uygun bir biçimde kullanabilir.		
Sözcük Dağarcığı Denetimi		
Yaygın olmayan sözcükleri dilin ifade biçimine uygun olarak kullanabilir. Sözcük kullanımında, bazı küçük pürüzler dışında, önemli hatalar yapmaz.		
Dilbilgisel Doğruluk		
Dilbilgisi kurallarına büyük ölçüde bağlı kalabilir. Nadiren ve pek farkına varılmayan hatalar yapar.		
Sesbilgisel Denetim		
<i>Genel Sesbilgisel Denetim</i>	<i>Boğumlama</i>	<i>Bürünsel Özellikler</i>
Anlaşılabilirliği sağlamak için, hedef dildeki tüm sesbilgisel özellikleri yeterli düzeyde kullanabilir. Hedef dilin hemen hemen tüm seslerini çıkarabilir. Diğer dil(ler)den korunan bazı vurgu/aksan özellikleri fark edilebilir ancak bu durum anlaşılabilirliği hiçbir biçimde etkilemez.	Hedef dilin hemen hemen tüm seslerini yüksek yeterlikle çıkarabilir. Bir sesin fark edilir düzeyde hatalı boğumlandırılması durumunda kendini genellikle düzeltebilir.	Konuşmasını; vurgu, ritim ve tonlamayı kontrol ederek, yalnızca ara sıra meydana gelen ama anlaşılabilirliği ve etkililiği etkilemeyen küçük hatalarla, pürüzsüz ve anlaşılır bir biçimde sürdürebilir. Söyleyeceği şeyi tam olarak ifade etmek için tonlamayı değiştirebilir ve vurguları doğru yerlerde kullanabilir.
Toplumdilbilimsel Yeterlikler		
Toplumdilbilimsel Uygunluk		
Mizah, ironi ve örtük kültürel göndermeleri anlayabilir ve anlam farklılıklarını algılayabilir. Dili hoşsohbet durumlarda esnek ve etkili bir biçimde kullanabilir; duygularını ifade edebilir, imalarda bulunabilir ve şakalaşabilir. Toplumsal durumlara (resmî, gayriresmî, günlük konuşma dili) uyum sağlayabilmek adına resmîyet düzeyini (hitap tarzı ve üslup) uygun biçimde ayarlayabilir ve tutarlı bir konuşma tarzı sürdürebilir. Eleştirel noktaları düzenleyebilir ve uyuşmazlıkları siyasi/diplomatik bir biçimde ifade edebilir.		
Edimsel Yeterlikler		
Esneklik		
Anlatım biçimini ve cümle uzunluğunu etkili bir biçimde düzenleyerek/çeşitlendirerek, gelişmiş sözcük dağarcığı ile hedef kitle üzerinde olumlu bir etki yaratabilir. Kararlılık-tereddüt ve güven-şüphe düzeylerini belirtmek amacıyla anlatımını değiştirebilir.		

Konuşucu ve Dinleyici Rollerinin Değişmesi

Konuşma sırasında düşünme için zaman kazanmak ve sözüne devam etmek istediğinde, çok kullanılan söylem araçları dağarcığından uygun bir deyim seçebilir ve uygun bir biçimde kendi anlatımına geçebilir.

Konu Geliştirme

Bir şeyi ayrıntılarıyla anlatabilir ya da rapor verebilir. Konuya ilişkin noktaları birleştirip her bir noktayı açıklayarak uygun bir sonuca bağlayabilir. Ana fikri yardımcı fikirler, neden ve örneklerle genişletebilir, destekleyebilir.

Bağlaşıklık ve Tutarlılık

Anlaşılır, çok akıcı ve iyi yapılandırılmış bir biçimde konuşabilir. Bölümleme yapabilmek, içerik ve dilsel açıdan bağlantıyı kurabilmek için gerekli olanaklara hâkimdir. Uygun bağlayıcı öğeler ve düzenleyici kalıplar kullanarak iyi yapılandırılmış ve kolay anlaşılır bir metin oluşturabilir.

Doğruluk

Güven-güvensizlik, tahmin-kuşku ve olasılık düzeylerini belirterek görüş ve anlatımları tam olarak sınıflandırabilir. Bir savın, tartışmanın ya da tutumun gücünü vurgulamak için dilsel yöntemlerden etkin bir biçimde yararlanabilir.

Akıcılık

Kendini pek çaba göstermeksizin anında ve akıcı bir biçimde ifade edebilir. Yalnızca kavram açısından zor konular dil akıcılığının doğallığını etkileyebilir.

Puanlama stratejisi olarak analitik türde geliştirilen C1 düzeyi Bağımsız Konuşma Dereceli Puanlama Anahtarının, adayların karşılaşması beklenen durumları ifade eden değerlendirme ölçütleri ve bu ölçütlerin ayrıntılı tanımları, yukarıda aktarılan betimleyiciler çerçevesinde oluşturulmuştur.

YÖNTEM

Bu çalışmada, C1 düzeyi Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin bağımsız konuşma becerilerini ölçmeye yönelik bir DPA geliştirmek amaçlanmıştır. DPA'nın analizleri SPSS 22.0 paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Çalışma Grubu

DPA'nın geliştirilmesi sürecinde; pilot uygulamada C1 düzeyi 28 yabancı öğrenci ve 3 öğreticiyle, kapsam geçerlik çalışmasında 12 alan uzmanı akademisyenle ve değerlendirmeciler arası uyum analizlerinde 5 alan uzmanıyla çalışılmıştır. Ayrıca, süreç boyunca 3 eğitimde ölçme ve değerlendirme uzmanının görüşlerine başvurulmuştur.

Dereceli Puanlama Anahtarının Geliştirilme Süreci

C1 düzeyi Bağımsız Konuşma Dereceli Puanlama Anahtarı, alanyazın (Airasian, 1991; Brookhart, 1999; Andrade, 2001; Kan, 2007; Mertler, 2000; Moskal, 2000; Popham, 1997) rehberliğinde şu aşamalar izlenerek oluşturulmuştur:

1. Becerinin boyut ve ölçütlerinin belirlenmesi. Bir puanlama anahtarı geliştirmenin ilk adımı, başarıyı göstermek için sergilenmesi gereken niteliklerin belirlenmesidir (Brookhart, 1999). Konuşma becerisiyle ilgili bir başarı düzeyinin ölçülebilmesi, becerinin her bir alt boyutunun ayrı ayrı betimlenmesini zorunlu kıldığından kuramsal olarak desteklenmiş bir değerlendirme çerçevesine gereksinim duyulur (Bozkurt, 2017). Bununla

birlikte, güvenilirliği yüksek bir DPA geliştirmek için ölçütlerin açık ve anlaşılır olması ve her birinin ölçmesi gereken niteliğin farklı olması gerekir (Parlak ve Doğan, 2014). Bu doğrultuda, ölçütler listesi oluşturulurken; konuşma ve konuşmanın alt becerilerine yönelik alanyazın taraması yapılmış (Aksan, 2000; Bygate, 1987; Fidan, 2016; Hughes, 2011; Levelt, 1989; Littlewood, 1981, 1984; Luoma, 2004; Şahin, 2015; Taşer, 1978; Thornbury, 2005; Topçuoğlu Ünal ve Özden, 2015; Ur, 1996), OBM’de yer alan C1 düzeyi bağımsız konuşma yeterlik alanları, ölçüt önerileri (Council of Europe, 2018) ve anadilinde/yabancı dilde konuşma başarımını değerlendirmeye yönelik oluşturulan puanlama anahtarları (Bozkurt ve Arıca Akkök, 2019; Kurtoglu ve Eken, 2011; Educational Testing Service [ETS], 2019; Koester, 2014; Yüceer, 2014) incelenmiş ve konuşma sınavlarında değerlendirmeci olarak görev alan öğretmenlerin görüşlerine başvurulmuştur. Ölçütlerin ekonomik bir biçimde gruplandırılması (Airasian, 1991) ve sayıca yediye geçmemesi (poorvucenter.yale.edu) göz önünde bulundurularak DPA taslak formu için; söyleyiş, parçalarüstü birimler, akıcılık, doğruluk, söylem ve dilsel yeğleyişler olmak üzere altı ölçüt grubu (boyut) belirlenmiştir.

2. Puanlama stratejisinin belirlenmesi. Puanlama stratejileri açısından DPA’lar bütüncül (holistik) ve çözümleyici (analitik) olmak üzere iki türde geliştirilmekte ve kullanılmaktadır. Çözümleyici DPA’lar, bir performans görevinin her bir bileşenine dönük bağımsız değerlendirme ve geribildirim verme olanağı sağlar. Bu sistemde her ölçüt, düzeylere göre puanlanır ve toplam puana eklenir. Puanlama ölçütleri nasıl puan verileceği konusunda son derece açıktır. Bütüncül DPA’larda ise geniş bir bakış sağlamak amacıyla başarımlar bir bütün olarak değerlendirilir ve tek bir puan verilir. Bu durumda değerlendirme tek boyutlu ve sonuca dönük olarak yapılır (Mertler, 2001). Bu tür DPA’lar genellikle ölçütler arasında bir ayrışma bulunmadığı durumlarda kullanılmaktadır (Brookhart, 1999). Çalışmada, ölçme işleminde istenen bilginin en iyi hangi yapıda elde edilebileceği değerlendirilmiş, tüm alt becerilerin yansız olarak puanlanabilmesi ve konuşucunun güçlü ve zayıf yönlerinin ortaya çıkarılabilmesi amacıyla çözümleyici (analitik) türde tasarlanmasına karar verilmiştir.

3. Başarım düzeylerinin belirlenmesi. Çözümleyici yapıdaki DPA’larda, farklı puan düzeyleri için her bir ölçüt ayrı ayrı ele alınmakta ve tanımları oluşturulmaktadır (Moskal, 2000). Brookhart’a (1999) göre performans düzeyleri belirlenirken ilkin en yetkin düzey ölçütü, ardından en zayıf düzey ölçütü ve daha sonra orta düzeylerin ölçüt tanımları yapılmalıdır. Bu yolla üst ve alt düzey performans tanımları arasındaki karşılaştırmalar orta düzey(ler) için uygun tanımları önerebilmekte ve karşılaştırma işlemi, istenen düzey sayısına ulaşıncaya ya da daha fazla ayırım yapılamayana dek kullanılabilir. Güvenilir bir puanlama için 3-5 arası bir performans düzeyi önerilmektedir (Parlak ve Doğan, 2014; Kan, 2006). Bu bilgiler ışığında ölçme aracı önce üç düzeyde (Yetkin/ Orta Yetkin/ Yetersiz) tasarlanmış, yapılan değerlendirmelerde; tanımların fazla kapsayıcı olduğu, orta değerlerde yığılma olabileceği (Lynn, 1986) ve düzey sayısının başarımlar arasındaki farklılıkları yeterince ortaya çıkarmada zayıf kalabileceği gözlemlenerek düzey sayısı dörde (Çok İyi/ İyi/ Geliştirilmeli/ Yetersiz) çıkarılmıştır.

4. Ölçütlerin düzey tanımlarının yapılması. DPA’lar doğası itibarıyla nitel ve tanılayıcıdır (Kan, 2006). Ancak hızlı ve eşzamanlı değerlendirmelere olanak sağlanması açısından tanımlar olabildiğince kısa ve açık yazılmalı, işlevsiz ayrıntılardan bütünüyle arındırılmalı, buna karşın aşırı genel ifadeler içermemeli (Popham, 1997) ve mümkünse bir sayfaya sığmalıdır (poorvucenter.yale.edu). DPA’nın ölçütleri tanımlanırken, OBM’de yer alan C1 düzeyi betimleyicileri çerçevesinde; “hiç”, “nadiren”, “kısmen”, “sıklıkla” gibi tanılayıcı derecelendirme seçeneklerinden yararlanılmış, başarımları etkileyen hatalar açıklanarak puanlayıcı yanlılığının azaltılması amaçlanmıştır.

5. Düzeyleri örnekleyen performans kayıtlarının toplanarak taslak DPA'nın denenmesi ve aday DPA formunun hazırlanması. Taslak DPA, C1 düzeyi gönüllü 28 öğrenci ve görevli 3 öğretici ile denenmiştir. Uygulamada öğrencilere çeşitli konu başlıkları (meslek seçimi, köy ve şehir hayatı, seyahat, sosyal medya, göç, eğitim hayatı vb.) verilerek konuşmalar kaydedilmiş ve değerlendirmeciler için örnek ses dosyaları oluşturulmuştur (25 adet). Bu süreçte öğretmenler ayırım koymakta zorlandıkları, birbirini kapsayan veya seçimlik nitelikte olabileceğini düşündükleri ölçütlere ilişkin sözlü geribildirimde bulunmuşlardır. Edinilen geribildirimler doğrultusunda taslak DPA'da gerekli düzeltmeler yapılarak aday DPA formu oluşturulmuştur.

6. Uzman görüşlerinin elde edilmesi ve nihai formun oluşturulması. Hazırlanan aday DPA'nın kapsam geçerlik çalışması için Davis analizine (Davis, 1992) başvurulmuştur. Davis analizi uzman grubunu farklı üniversitelerden 12 alan uzmanı akademisyen (4 Doç. Dr., 5 Dr. Öğr. Üyesi, 3 Öğr. Gör) oluşturmuştur. Uzmanların, konuşma eğitimi ve Türkçenin yabancı/ikinci dil olarak öğretimi alanlarında deneyimli olmaları gözetilmiştir. Ayrıca, 3 eğitimde ölçme ve değerlendirme uzmanı taslak DPA'yı biçimsel açıdan değerlendirmiştir. Oluşturulan uzman değerlendirme formunda uzmanlardan her bir maddeyi "amacına uygunluk" yani C1 düzeyi bağımsız konuşma başarımını temsil etme durumlarına göre değerlendirmeleri istenmiştir. Uzmanlar bu doğrultuda, madde; ilgili özelliği temsil ediyorsa A, biraz düzeltilmeye ihtiyacı varsa B, oldukça düzeltilmeye ihtiyacı varsa C ve ilgili özelliği temsil etmiyorsa D seçeneğini işaretlemişlerdir. Davis analizi zinde A ve B seçeneğini işaretleyen uzmanların sayısı toplam uzman sayısına bölünerek maddeye ilişkin kapsam geçerlik indeksi (KGİ) elde edilmekte ve bu değer 0,80 ve üzerinde olması beklenmektedir (Davis, 1992). Maddelere ilişkin ayrıca uzmanlardan ifadelerin açıklığı, hedef kitle tarafından anlaşılabilirliği veya önceden belirlenmiş maddede yer alma durumlarıyla ilgili düşünce ve önerilerini belirtmeleri istenerek her madde için açıklama sütunu eklenmiş ve yeni madde önerileri için form sonunda not alanı bırakılmıştır.

7. Değerlendirmeciler arası uyum analizlerinin yapılması. Düzenlenmiş aday DPA'nın güvenirlik çalışmasında Kendall'in uyum katsayısından (W) yararlanılmıştır. W testi, değerlendirme kategorilerinin simetrik olmadığı durumlarda aynı konuyu değerlendiren ikiden fazla gözlemcinin değerlendirme sonuçlarının benzerliğini ortaya koyan bir analizdir (Vehid ve Eral, 2014). Bu analizle amaçlanan; ölçme aracının farklı kişiler tarafından aynı şekilde anlaşılıp anlaşılmadığını belirlemek, ölçme aracını denetlemek ve gerekli düzeltmeleri yapmaktır (Beyreli ve Konuk, 2016). W katsayısı 0 (uyum yok) ve 1 (tam uyum) arasında bir değer almakta ve puanlayıcılar arasındaki uyumun en az 0,80 düzeyinde olması istenmektedir (Szymanski vd., 1993).

BULGULAR VE YORUM

Dereceli Puanlama Anahtarının Geçerliliğine İlişkin Bulgular

Hazırlanan aday DPA'nın uzman geribildirimleri doğrultusunda hesaplanan kapsam geçerlik indeksleri Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3. Aday DPA Ölçütlerinin Kapsam Geçerlik İndeksleri

		A	B	C	D	KGİ
Söyleyiş	Boğumlama	7	5	0	0	1
	Vurgu	8	3	1	0	0,92
Parçalarüstü Birimler	Tonlama	7	4	1	0	0,92
	Durak	6	4	2	0	0,83

Akıcılık	Akıcılık	9	3	0	0	1
Doğruluk	Dilbilgisel Doğruluk	7	3	2	0	0,83
	Sözcük Dağarcığı Hâkimiyeti	8	3	1	0	0,92
Söylem	Bağlaşıklık ve Bağdaşıklık	5	5	2	0	0,83
Dilsel Yeğleyişler	Biçem	6	5	1	0	0,92

Tablo 3 incelendiğinde aday DPA ölçütlerinin 0,83 ila 1 arasında kapsam geçerlik indeksine sahip olduğu görülür. Bu durum taslak DPA'da yer alan tüm ölçütlerin kapsam geçerliği bakımından yeterli düzeyde olduğunu göstermektedir (Davis Sayısı $\geq 0,8$). Elde edilen uzman görüşleri doğrultusunda; “vurgu”, “tonlama” ve “durak” ölçütleri “parçalarüstü birimler” adı altında tek bir ölçütte tanımlanmış, “boğumlama” ölçütü ile birlikte “söyleyiş” boyutunu oluşturmuştur. “Akıcılık” boyutu “duraksama” ve “yinelemeler” olmak üzere iki ayrı ölçütle değerlendirilmiştir. “Doğruluk” boyutu altında yer alan “sözcük dağarcığı hâkimiyeti” ölçütü “sözcük seçimi” olarak yeniden tanımlanmıştır. En fazla düzenleme “söylem” boyutunda olmuştur. “Biçem” ölçütü “söylem” boyutuna taşınmış, “tutarlılık” ve “bağlaşıklık” ayrı ölçütler olarak tanımlanmış, eklenen “ayrıntılılık ve kapsam” ölçütü ile birlikte dört ölçütten oluşan boyut “söylem yönetimi” olarak yeniden adlandırılmıştır. Ayrıca tüm ölçüt tanımlamaları uzmanların önerileri doğrultusunda düzenlenerek tanımlara açıklamalar eklenmiştir.

Dereceli Puanlama Anahtarının Güvenirliğine İlişkin Bulgular

Ölçme aracının güvenilirlik analizi için; taslak DPA'nın denenmesi sürecinden elde edilen 25 konuşma kaydı, farklı Türkçe Öğretim Merkezlerinde görev yapan beş alan uzmanı tarafından DPA'da (nihai formda) yer alan ölçüt tanımlamaları çerçevesinde değerlendirilmiştir. Değerlendirmeler sonucunda hesaplanan Kendall-W uyum analizi sonuçları Tablo 4'teki gibidir.

Tablo 4. Değerlendirmeciler Arası Kendall-W Uyum Analizi Sonuçları

		W	p
Söyleyiş	Boğumlama	,817	,000
	Parçalarüstü Birimler		
Akıcılık	Duraksamalar	,826	,000
	Yinelemeler		
Doğruluk	Dilbilgisel (biçim-sözdizimsel) Doğruluk	,899	,000
	Sözcük Seçimi		
Söylem Yönetimi	Bağlaşıklık	,919	,000
	Tutarlılık		
	Ayrıntılılık ve Kapsam		
TOPLAM	Biçem	,949	,000

Tablo 4 incelendiğinde DPA'nın toplamı için uyum katsayısının $W=0,949$ (tam uyuma yakın) ve ,000 düzeyinde anlamlı olduğu görülmektedir. Ölçüt gruplarında ise bu değer; “söyleyiş” boyutu için $W=0,817$ ($p<0,05$), “akıcılık” boyutu için $W=0,826$ ($p<0,05$), “doğruluk” boyutu için $W=0,899$ ($p<0,05$) ve “söylem yönetimi” boyutu için $W=0,919$ ($p<0,05$) olarak hesaplanmıştır. Bu bulgulara dayalı olarak değerlendirmecilerin aynı koşullar altında verdikleri puanlarda birbirleri ile yüksek uyum gösterdikleri, katılık-cömertlik düzeylerinin birbirlerine benzer olduğu sonucuna ulaşılabilir.

SONUÇ

Bu çalışmada, Türkçe öğrenen C1 düzeyi öğrencilerin bağımsız konuşma başarımlarını ölçmek amacıyla analitik türde bir dereceli puanlama anahtarı geliştirilmiştir. İlgili alanyazın rehberliğinde yedi adımda geliştirilen DPA, “söyleyiş”, “akıcılık”, “doğruluk” ve “söylem yönetimi” olmak üzere 4 ölçüt grubu (boyut) ve toplam 10 ölçütten oluşmaktadır. DPA'nın kapsam geçerliği için Davis analizine başvurulmuş ve tüm ölçütlerin kapsam geçerliği yönünden yeterli düzeyde olduğu saptanmıştır. DPA'nın güvenilirliğini belirlemek için Kendall'in uyum katsayısı (W) kullanılmıştır. Beş puanlayıcının puanladığı 25 sözlü performans puan uyumu açısından SPSS programıyla analiz edilmiş ve uyum değerlerinin tam uyuma yakın olduğu görülmüştür. Çıkan bu sonuç, puanlayıcıların vermiş oldukları puanların tutarlı olduğunu göstermektedir. Bu verilerden hareketle, geliştirilen C1 düzeyi Bağımsız Konuşma Dereceli Puanlama Anahtarının (Ek 1) geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu ve eğitim-öğretim ortamlarında kullanılabilir bir nitelik taşıdığı söylenebilir.

KAYNAKÇA

- Airasian, P. W. (1991). *Classroom assessment: Concepts and applications*. New York: McGraw-Hill Education.
- Aksan, D. (2000). *Her yönüyle dil: Ana çizgileriyle dilbilim*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Andrade, H. (2001). The effects of instructional rubrics on learning to write. *Educational Theory and Practice Faculty Scholarship*, 4(4), 1-22.
- Ayan, Z. ve Dilidüzgün, Ş. (2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde orta düzey yazma etkinliklerinin iletişimsel yaklaşım bağlamında değerlendirilmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(56), 468-476.
- Beyreli, L. ve Konuk, S. (2016). İkna edici metinleri değerlendirmek için bir rubrik önerisi ve rubriğin kullanılabilirliği. *International Journal of Language Academy*, 4(4), 183-204.
- Bozkurt, B. Ü. (2017). Türkçe anadili konuşucuları için konuşma becerisi değerlendirme çerçevesi önerisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(4), 924-947.
- Bozkurt, B. Ü. ve Arıca Akkök, E. (2019). Anadili Türkçe olan yetişkin konuşucular için konuşma becerisi derecelendirme ölçeğinin geliştirilmesi. *Elementary Education Online*, 18(1), 416-436.
- Brookhart, S. (1999). The art and science of classroom assessment. The missing part of pedagogy. *ASHE-ERIC Higher Education Report* (Vol. 27, No.1). Washington, DC: The George Washington University, Graduate.
- Bygate, M. (1987). *Speaking*. Oxford University Press.
- Council of Europe. (2018). *Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment. Companion volume with new descriptors*. Strasbourg: Council of Europe.
- Çolak, M. (2018). *Yabancı/ikinci dil olarak Türkçe konuşma becerisinin Yedi İklim B1 düzeyi ders materyalleri üzerinden değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
- Davis, L. (1992). Instrument review: Getting the most from a panel of experts. *Applied nursing research*, 5(4), 194-197.

- Educational Testing Service [ETS], (2019). *TOEFL iBT Independent speaking rubrics*. https://www.ets.org/s/toefl/pdf/toefl_speaking_rubrics.pdf Erişim tarihi: 30.01.2019
- Fidan, Ö. (2016). Türkçenin yabancı/ikinci dil olarak öğretimi: Konuşma. F. Yıldırım ve B. Tüfekçioğlu (Ed.), *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi kuramlar-yöntemler-beceriler-uygulamalar* içinde (ss. 129-155). Ankara: Pegem Akademi.
- Hughes, R. (2011). *Teaching and researching speaking* (2nd edition). New York: Longman.
- Kan, A. (2006). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Kan, A. (2007). Performans değerlendirme sürecine katkıları açısından yeni program anlayışı içerisinde kullanılabilecek bir değerlendirme yaklaşımı: Rubrik puanlama yönergeleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 7(1), 144-152.
- Keser, S. (2018). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde konuşma becerisinin geliştirilmesinde karşılaşılan güçlükler* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
- Koester, I. (2014). *Goethe-Zertifikat C1: Modellsatz*. http://www.goethe.de/pro/relaunch/prf/materialien/C1/c1_modellsatz.pdf Erişim tarihi: 01.02.2019
- Kurtoğlu, Ö. A. ve Eken, N. T. (2011). A2 düzeyindeki Türkçe karşılıklı konuşma becerisinin belirlenmesi için analitik dereceli puanlama anahtarı geliştirme çalışması. İçinde L. Uzun ve Ü. Bozkurt (Ed.), *Türkçenin eğitim öğretiminde kuramsal ve uygulamalı araştırmalar* (ss. 1-11). Essen: Die Blaue Eule Press.
- Levelt, W. J. M. (1989). *Speaking. From intention to articulation*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Littlewood, W. (1981). *Communicative language teaching: An introduction*. Cambridge University Press.
- Littlewood, W. (1984). *Foreign and second language learning: Language acquisition research and its implications for the classroom*. Cambridge University Press.
- Luoma, S. (2004). *Assessing speaking*. Cambridge University Press.
- Lynn, M. (1986). Determination and quantification of content validity. *Nursing Research*, 35(6), 382-386.
- Martin-Kniep, G. O. (2000). Reflection: A key to developing greater self-understanding. In G. O. Martin-Kniep (Ed.), *Becoming a Better Teacher: Eight Innovations that Work* (pp.74-89). Alexandria, VA: ASCD Publications.
- Mertler, C. A. (2000). Designing scoring rubrics for your classroom. *Practical Assessment, Research and Evaluation*, 7(1), 1-8.
- Mertler, C. A. (2001). *Using performance assessment in your classroom*. (Unpublished manuscript). Bowling Green State University.
- Moskal, B. M. (2000). Scoring rubrics: What, when and how? *Practical Assessment, Research, and Evaluation*, 7(1), 1-5.
- Parlak, B. ve Doğan, N. (2014). Dereceli puanlama anahtarı ve puanlama anahtarından elde edilen puanların uyum düzeyleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(2), 189-197.

- poorvucenter.yale.edu. (2018). Creating and using rubrics. *Poorvu Center for Teaching and Learning*. <https://poorvucenter.yale.edu/Rubrics> Erişim tarihi: 30.01.2019
- Popham, W. J. (1997). What's wrong and what's right with rubric. *Educational Leadership*, 55(2), 72-75.
- Rivers, W. (1981). *Teaching foreign language skills* (2nd edition). Chicago: University of Chicago Press.
- Szymanski, E. M., Linkowski, D. C., Leahy, M. J., Diamond, E. E., & Thoreson, R. W. (1993). Human resource development: An examination of perceived training needs of certified rehabilitation counselors. *Journal of Applied Rehabilitation Counseling*, 24(4), 58-70.
- Şahin, A. (2015). *Konuşma eğitimi: Yöntemler-etkinlikler*. Ankara: Pegem Akademi.
- Taşer, S. (1978). *Konuşma eğitimi*. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Thornbury, S. (2005). *How to teach speaking*. Longman.
- Topçuoğlu Ünal, F. ve Özden M. (2015). *Diksiyon ve konuşma eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Ur, P. (1996). *A course in language teaching: Practice and theory*. Cambridge University Press.
- Vehid, H. E. ve Eral, G. (2014). Nitel verilerin değerlendirilmesinde uygulanan istatistiksel yöntemler. *Çocuk Dergisi*, 14(2), 60-61.
- Yüceer, D. (2014). *Türkçe öğretmenliği birinci sınıf öğrencilerinin hazırlıksız konuşma becerileri üzerine bir araştırma* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

EK 1: C1 Düzeyi Bağımsız Konuşma Dereceli Puanlama Anahtarı

Boyut	Ölçüt	BAŞARIM DÜZEYLERİ			
		4 Puan (Çok İyi)	3 Puan (İyi)	2 Puan (Geliştirilmeli)	1 Puan (Yetersiz)
1. Söyleyiş	1.1. Boğumlama	Hedef dildeki sesleri <u>fark edilmesi güç hatalarla</u> çıkarır.	Hedef dildeki sesleri, <u>belirgin ancak anlaşılabilirliği etkilemeyen hatalarla</u> çıkarır.	Hedef dildeki sesleri, <u>kısmen anlam belirsizliklerine yol açan hatalarla</u> çıkarır.	Hedef dildeki sesleri, <u>sıklıkla anlam belirsizliklerine yol açan hatalarla</u> çıkarır.
	1.2. Parçalarüstü Birimler	Vurgu, ton, süre gibi bürünsel özellikleri <u>fark edilmesi güç hatalarla</u> kullanır.	Vurgu, ton, süre gibi bürünsel özellikleri, <u>belirgin ancak anlaşılabilirliği etkilemeyen hatalarla</u> kullanır.	Vurgu, ton, süre gibi bürünsel özellikleri <u>kısmen anlam belirsizliklerine yol açan hatalarla</u> kullanır.	Vurgu, ton, süre gibi bürünsel özellikleri <u>sıklıkla anlam belirsizliklerine yol açan hatalarla</u> kullanır.
2. Akıcılık	2.1. Duraksamalar	<u>Nadir ve kısa süreli</u> duraksamalarla kendini akıcı bir biçimde ifade eder.	<u>Konuşmanın akıcılığını yer yer kesintiye uğratan</u> süre veya sıklıktaki duraksamalara (susmalar veya ee, ıı, şey, yani vb. doldurma ifadeleri) başvurur.	<u>Konuşmanın akıcılığını çoğunlukla kesintiye uğratan</u> süre veya sıklıktaki duraksamalara (susmalar veya ee, ıı, şey, yani vb. doldurma ifadeleri) başvurur.	<u>Konuşmanın akıcılığını bütünüyle bozan</u> süre veya sıklıktaki duraksamalara (susmalar veya ee, ıı, şey, yani vb. doldurma ifadeleri) başvurur.
	2.2. Yinelemeler	Konuşmasında gereksiz sözcük ve cümle yinelemelerinden <u>kaçınır</u> .	Konuşmasında, <u>na diren</u> , gereksiz sözcük veya cümle yinelemeleri yapar.	Konuşmasında, <u>kısmen</u> , gereksiz sözcük veya cümle yinelemeleri yapar.	Konuşmasında, <u>sıklıkla</u> , gereksiz sözcük veya cümle yinelemeleri yapar.
3. Doğruluk	3.1. Dilbilgisel (Biçim-sözdizimsel) Doğruluk	Düzeyine uygun dilbilgisel yapıları <u>doğru bir biçimde kullanır</u> . <u>Ekler ve birleşik sözcükler biçimsel açıdan doğru, uzun ve karmaşık cümle yapıları sayıca fazla ve neredeyse tamamı başarılıdır</u> .	Düzeyine uygun dilbilgisel yapıları kullanmada <u>na diren hata yapar</u> . <u>Hatalar bildirişimi aksatacak düzeyde değildir. Uzun ve karmaşık cümle yapıları sayıca fazla ve birçoğu başarılıdır</u> .	Düzeyine uygun dilbilgisel yapıları kullanmada <u>kısmen hata yapar</u> . <u>Hatalar yer yer anlam belirsizliklerine yol açacak düzeydedir. Uzun ve karmaşık cümle yapıları sayıca az ve kısmen başarılıdır</u> .	Düzeyine uygun dilbilgisel yapıları kullanmada <u>sıklıkla hata yapar</u> . <u>Hatalar çoğunlukla anlam belirsizliklerine yol açacak düzeydedir. Uzun ve karmaşık cümle yapıları denenmez veya denenlerin çok azı başarılıdır</u> .
	3.2. Sözcük Seçimi	Sözcük ve söz öbeklerinin seçiminde <u>neredeyse hiç hata yapmaz</u> . <u>Seçilen sözcükler bağlamına uygun, eşdizimsel kullanımları doğru ve iletiyi aktarmada yeterli düzeydedir</u> .	Sözcük ve söz öbeklerinin seçiminde <u>na diren hata yapar</u> . <u>Hatalar bildirişimi aksatacak düzeyde değildir</u> .	Sözcük ve söz öbeklerinin seçiminde <u>kısmen hata yapar</u> . <u>İletilerin aktarılması yer yer dinleyici çabasını gerektirecek düzeydedir</u> .	Sözcük ve söz öbeklerinin seçiminde <u>sıklıkla hata yapar</u> . <u>Sözcük dağarcığının konu için sınırlı kaldığı görülür. Bu sınırlılık konuşma boyunca konuşucu için belirgin bir anlatım güçlüğü oluşturur</u> .

4. Söylem Yönetimi	4.1. Bağlılık	Dilbilgisel ve sözcüksel bağlaşıklık araçları ile bağlayıcıları <u>düzevine uygun</u> <u>yetkinlikte kullanır</u> . <i>Art arda gelen cümleler arasındaki anlamsal ilişki konuşma boyunca açık ve anlaşılır düzeydedir.</i>	Dilbilgisel ve sözcüksel bağlaşıklık araçları ile bağlayıcıları kullanmada <u>nadiren hata yapar</u> . <i>Art arda gelen cümleler arasındaki anlamsal ilişki konuşmanın genelinde açık ve anlaşılır düzeydedir.</i>	Dilbilgisel ve sözcüksel bağlaşıklık araçları ile bağlayıcıları kullanmada <u>kısmen hata yapar</u> . <i>Art arda gelen cümleler arasındaki anlamsal ilişki yer yer kurulamaz.</i>	Dilbilgisel ve sözcüksel bağlaşıklık araçları ile bağlayıcıları kullanmada <u>sıklıkla hata yapar</u> . <i>Art arda gelen cümleler arasındaki anlamsal ilişki çoğunlukla kurulamaz.</i>
	4.2. Tutarlılık	Konuşmasını anlamsal-mantıksal bir <u>bütünlük içinde yapılandırır</u> . <i>Söylem bütünüyle bağdaşık ve iyi yapılandırılmıştır.</i>	Konuşmasını, <u>birkaç noktada</u> , dinleyicinin anlamsal-mantıksal bütünlük kurmasını gerektirecek yeterlikte oluşturur. <i>Söylem bağdaşık ancak yer yer iyi yapılandırılmamıştır.</i>	Konuşmasını, <u>kısmen</u> , dinleyicinin anlamsal-mantıksal bütünlük kurmasını gerektirecek yeterlikte oluşturur. <i>Söylem bağdaşık ancak büyük oranda iyi yapılandırılmamıştır.</i>	Konuşmasını, <u>sıklıkla</u> , dinleyicinin anlamsal-mantıksal bütünlük kurmasını gerektirecek yeterlikte oluşturur. <i>Söylem büyük oranda bağdaşık ancak iyi yapılandırılmamıştır.</i>
	4.3. Ayrıntılılık ve Kapsam	Düşünceyi geliştirme yollarından yararlanma/konuyu ayrıntılandırma bakımından <u>zengin</u> bir içerikle konuşur. <i>Konu geniş bir bakış açısıyla ele alınmış, anlatım ayrıntılarıyla ve alt konularla zenginleştirilmiştir.</i>	Düşünceyi geliştirme yollarından yararlanma/konuyu ayrıntılandırma bakımından <u>kabul edilebilir</u> bir içerikle konuşur. <i>Konu belirgin yönleriyle ele alınmış, anlatım fark edilir sınırlıdaki ayrıntılarıyla oluşturulmuştur.</i>	Düşünceyi geliştirme yollarından yararlanma/konuyu ayrıntılandırma bakımından <u>kısmen kabuledilebilir</u> bir içerikle konuşur. <i>Konu ile ilgili ayrıntılar sınırlı sayıda ve/veya bir bölümü tekrar etmektedir.</i>	Düşünceyi geliştirme yollarından yararlanma/konuyu ayrıntılandırma bakımından <u>zayıf/yetersiz</u> bir içerikle konuşur. <i>Söylem basit fikirlerle sınırlı ve birçoğu tekrar etmektedir.</i>
	4.4. Biçem	Durumsal bağlama <u>bütünüyle</u> uygun dil seçimleri yapar. <i>Ör. Konuşmanın amacına uygun resmî ya da günlük bir dil kullanır.</i>	Durumsal bağlama <u>çoğunlukla</u> uygun dil seçimleri yapar.	Durumsal bağlama <u>kısmen</u> uygun dil seçimleri yapar.	Durumsal bağlama uygun dil seçimleri <u>yapamaz</u> .